

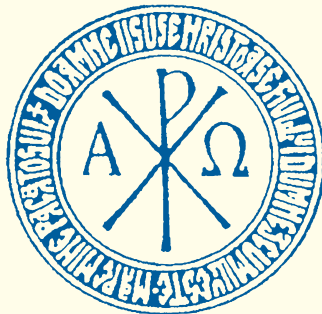
EPISCOPIA
SLOBOZIEI ȘI CĂLĂRAȘILOR

LA CE NE MAI TREBUIE BISERICA?

Un răspuns creștin-ortodox la cele mai frecvente obiecții

Catedrala Episcopală Înălțarea Domnului din Slobozia

Dacă nu veți mânca Trupul Fiului Omului și nu veți bea Sângele Lui, nu veți avea viață în voi. Cel ce mănâncă Trupul Meu și bea Sângele Meu are viață veșnică și Eu îl voi învia în ziua cea de apoi.

— IOAN 6, 53-54

DE CE AVEM NEVOIE DE BISERICĂ? RĂSPUNSUL LUI HRISTOS

Aceste cuvinte ale lui Hristos sunt dintre cele mai tulburătoare din întreaga Evanghelie. El nu spune: „Gândiți-vă la Mine” sau „Respectați poruncile Mele”. Spune ceva mult mai concret și mai uimitor: **„Mâncați Trupul Meu. Beți Sângele Meu.”** Dacă nu o faceți, nu aveți viață în voi.

Aceasta nu este o metaforă poetică. Este o invitație reală, la o întâlnire reală. Hristos Se oferă pe Sine Însuși — nu o idee despre El, nu o amintire a Lui, ci prezența Lui vie, în Trup și Sânge. Și această întâlnire nu o poți face singur în camera ta, cu ușa închisă. Ea se face în Biserică, la Sfânta Liturghie, prin Taina Euharistiei (Împărtășaniei).

Aceasta este temelia răspunsului la orice obiecție despre Biserică: **Biserica nu este o instituție inventată de oameni.** Este locul în care Hristos Cel viu continuă să Se dăruiască nouă. Fără Biserică, nu putem primi ceea ce El vrea să ne dea. Fără Euharistie, nu avem viață în noi — spune El Însuși.

Știm că mulți oameni au obiecții sincere față de Biserică. Unii au fost răniți. Alții dezamăgiți. Alții nu înțeleg. Alții simt că se descurcă și singuri. Fiecare dintre aceste obiecții merită un răspuns onest — nu o respingere, nu o judecată.

Biserica nu este un club al celor perfecți, ci Casa celor care știu că au nevoie de Dumnezeu.

OBIECȚII FRECVENTE ȘI RĂSPUNSURI

OBIECȚIA 1

Credința e în suflet. Nu am nevoie de Biserică.

Credința trebuie, într-adevăr, să fie și în suflet. Dar credința care rămâne doar interioară — nehrănită, neîmpărtășită, izolată — se stinge încet. Omul nu este doar suflet. Este trup, este relație, este comunitate. Nu există iubire fără îmbrățișare. Nu există familie fără masă împreună. Nu există credință vie fără comuniune.

Hristos nu a întemeiat o spiritualitate solitară. A adunat doisprezece ucenici, a format o comunitate, a instituit Tainele — Botezul, Euharistia, Spovedania, Cununia, Maslul, Mirungerea și Preoția. Toate acestea sunt acte ale comunității, nu ale individului izolat. Dacă Hristos a ales să ne dea harul Său prin Taine, iar Tainele se săvârșesc în Biserică, atunci a spune „nu am nevoie de Biserică” înseamnă, în fapt, a refuza ceea ce Hristos vrea să ne dea.

Credința „doar în suflet”, fără comunitate și fără Taine, riscă să devină un lucru al nostru — după gustul nostru, după înțelegerea noastră, după dispoziția noastră. Ea se hrănește din sine și, treptat, se epuizează. Biserica este cea care o aprinde, o hrănește și o vindecă.

Credința din suflet are nevoie de Biserică pentru a trăi — la fel cum un cărbune are nevoie de foc pentru a nu se stinge.

♦ „Fără să părăsim Biserica noastră, precum le este obiceiul unora, ci îndemnători făcându-ne, cu atât mai mult, cu cât vedeți că se apropiie ziua aceea.”

EVREI 10, 25

OBIECȚIA 2

E suficient să fii un om bun.

Este bine să vrei să fii un om bun — și aceasta nu este puțin lucru. Dar întrebarea este: bun după ce criteriu? Dacă judecăm după comparația cu alții, aproape oricine poate găsi pe cineva mai rău decât el. Dacă judecăm după ce simțim noi, criteriul se schimbă cu starea de spirit și cu vârsta. Dacă judecăm după ce acceptă societatea, știm prea bine că societatea a acceptat, de-a lungul istoriei, lucruri îngrozitoare.

Un om poate fi politicos în public și mândru în inimă. Poate fi corect în fapte și rece în relații. Poate fi generos, dar dornic de admirație. Poate fi liniștit, dar indiferent la suferința altora. Bunătatea noastră omenească este reală, dar parțială și amestecată cu slăbiciuni pe care adeseori nu le vedem. Avem nevoie de o oglindă mai dreaptă decât propriul nostru simț moral.

Creștinismul nu ne cheamă să fim „cumsecade”. Ne cheamă la sfințenie — adică la o transformare reală a inimii, pe care nu o putem face singuri prin voință proprie. Sfințenia se primește, nu se fabrică. Ea vine prin har, prin Taine, prin rugăciune, prin îndrumarea duhovnicului, prin viața în comunitatea Bisericii. Fără acestea, riscăm să rămânem la suprafața propriei bunătăți, mulțumiți de noi înșine, fără să vedem cât de adânc avem nevoie de vindecare.

A fi „om bun” este un început frumos. Dar Hristos ne cheamă mai departe — la sfințenie, la asemănarea cu El, la viața veșnică. Aceasta nu se poate fără Biserică.

♦ *Fiți sfinți, pentru că Eu sunt sfânt.*

1 PETRU 1, 16

OBIECȚIA 3 *Eu mă rog acasă. De ce să vin la biserică?*

Rugăciunea de acasă este necesară și frumoasă — nimeni nu o contestă și nimeni nu te îndeamnă să o abandonezi. Dar rugăciunea personală și Sfânta Liturghie sunt două lucruri diferite, care nu se înlocuiesc, ci se completează.

Acasă mă rog eu lui Dumnezeu — cu cuvintele mele, în timpul meu, la nivelul meu de înțelegere. Este dialogul meu personal cu El. La Liturghie, Hristos ne adună pe toți și ni Se dăruiește — nu ca amintire sau simbol, ci real, în Trupul și Sângele Său. Aceasta este întâlnirea pe care El a rânduit-o și pe care nu o pot înlocui cu nicio rugăciune oricât de fierbinte ar fi ea. Botezul nu îl pot săvârși singur. Spovedania nu o pot face singur. Euharistia nu o pot primi singur. Maslul nu îl pot primi singur. Toate acestea sunt acte ale comunității, rânduite de Hristos Însuși.

Omul care se roagă acasă, dar nu vine niciodată la Liturghie, riscă un lucru subtil și periculos: credința lui devine treptat o construcție personală — după gustul lui, după înțelegerea lui, după starea lui de spirit. Fără comunitate, fără Taine, fără îndrumarea Bisericii, credința se poate deforma fără ca omul să observe. Tocmai de aceea, Hristos nu ne-a lăsat singuri cu rugăciunile noastre — ne-a dat Biserica.

Rugăciunea de acasă este dialogul cu Dumnezeu. Liturghia este unirea cu El. Nu le putem pune una în locul celeilalte.

♦ *Acolo unde sunt doi sau trei adunați în numele Meu, acolo sunt și Eu în mijlocul lor.*

MATEI 18, 20

OBIECȚIA 4***Dumnezeu este peste tot. Nu trebuie să merg într-un loc anume.***

Este adevărat că Dumnezeu este pretutindeni — aceasta este o învățătură fundamentală a credinței creștine. Dar a spune că Dumnezeu este peste tot nu înseamnă că ne întâlnim cu El în același chip oriunde ne-am afla. Aerul este peste tot, dar acasă deschizi fereastra ca să intre. Apa este peste tot în natură, dar setea se stinge bând, nu privind la ploaie.

Dumnezeu ne întâlnește în chip deosebit în locurile pe care El însuși le-a ales: prin Cuvântul Scripturii citit și propovăduit, prin Tainele Bisericii, prin rugăciunea comunității adunate în numele Lui. Nu noi am ales aceste locuri — El le-a ales, precum mărturisește Scriptura în capitolul 12, versetul 11 din Deuteronom. Și dacă El a ales să ni se dăruiască în Euharistie, în Botez, în Spovedanie — atunci a spune „mă întâlnesc cu El oriunde” poate fi, fără să vrem, o scuză pentru a evita întâlnirea reală pe care El o propune.

Nimeni nu merge la biserică pentru că Dumnezeu ar fi închis între ziduri. Mergem pentru că noi avem nevoie de un moment de răgaz și introspecție, de cuvântul Evangheliei auzit împreună, de iertare primită prin spovedanie, de hrana euharistică pe care El ne-a rânduit-o. Dumnezeu este pretutindeni. Dar la Liturghie vine la noi în chipul cel mai deplin.

Nu mergem la Biserică pentru că Dumnezeu este acolo și nicăieri altundeva. Mergem pentru că acolo ni Se dăruiește integral și real.

✦ ***Cât de iubite sunt locașurile Tale, Doamne al puterilor! Sufletul meu tânjește și se topește după curțile Domnului.***

PSALMUL 83, 1-2

OBIECȚIA 5***Sunt prea mulți păcătoși în Biserică.***

Adevărat. În Biserică sunt păcătoși — și aceasta nu este un secret și nici o scuză. Dar aceasta este exact ceea ce ar trebui să ne așteptăm, dacă înțelegem ce este Biserica. Nu este o adunare a celor desăvârșiți, ci a celor care se știu păcătoși și caută vindecare. Tocmai pentru păcătoși există Biserica — dacă toți ar fi sfinți, poate că nici nu ar mai fi nevoie de ea.

Gândește-te la un spital. Nu te scandalizezi că în spital găsești bolnavi — dimpotrivă, exact acolo ar trebui să fie. Spitalul nu este un semn că medicina nu funcționează; este locul în care boala este recunoscută, numită și tratată. Tot astfel, faptul că în Biserică sunt păcătoși nu arată că Biserica a eșuat. Arată că ea face exact ceea ce trebuie: primește pe cei răniți și le oferă vindecare.

Problema nu apare când intră păcătoși în Biserică. Problema apare când intră și refuză să se schimbe — dar și aceasta este alegerea lor liberă, nu vina Bisericii. Hristos nu forțează pe nimeni. El cheamă, oferă, răbdă. Iar cei care vin cu inimă sinceră găsesc în Biserică ceea ce nu găsesc nicăieri altundeva: iertare reală, vindecare și o nouă șansă.

Biserica nu este dovada că oamenii sunt perfecți. Este dovada că Dumnezeu nu renunță la oameni — indiferent cât de adânc au căzut.

♦ *N-au trebuință de doctor cei sănătoși, ci cei bolnavi. N-am venit să chem pe drepți, ci pe păcătoși la pocăință*

LUCA 5, 31-32

OBIECȚIA 6 *Unii preoți m-au dezamăgit.*

Această durere trebuie luată în serios — nu minimalizată, nu explicată prea repede. Un preot poate răni profund, poate dezamăgi, poate greși — uneori foarte grav. Și rana lăsată de un om al lui Dumnezeu doare mai adânc tocmai pentru că de la el aștepți mai mult. Dacă ai trecut prin aceasta, suferința ta este reală și îndreptățită.

Dar greșeala omului — oricât de grea — nu schimbă adevărul lui Hristos. Dacă un medic a greșit, nu renunțăm la medicină. Dacă un profesor a fost nedrept, nu disprețuim educația. Dacă un judecător a corupt justiția, nu spunem că dreptatea nu există. La fel: greșeala unui preot nu anulează realitatea lui Hristos, prezent în Biserică dincolo de slujitorii Săi, buni sau răi.

Preotul nu este centrul Bisericii — Hristos este centrul. Preotul este slujitor, instrument, uneori un instrument imprecis sau neacordat. Dar chiar și printr-un instrument neconform, Hristos poate lucra — pentru că harul Tainelor nu depinde de sfințenia preotului, ci de credințioșia lui Dumnezeu. Dacă un preot te-a rănit, caută alt duhovnic, altă comunitate. Nu pleca din Casa lui Dumnezeu din cauza servitorului Lui.

Hristos nu te-a dezamăgit niciodată. Nu-L părăsi pe El din cauza celor care Îl slujesc superficial sau imoral.

♦ *Nimeni să nu se despartă de Biserică din pricina răutății altora. Cel care pleacă se pedepsește pe sine mai mult decât pe ei.*

SFÂNTUL IOAN GURĂ DE AUR

OBIECȚIA 7 *Biserica vorbește prea mult despre reguli.*

Regulile Bisericii — postul, rugăciunea, spovedania, participarea la Liturghie — pot părea, la prima vedere, o îngrădire. Dar tot ce este viu are o rânduială: corpul are nevoie de somn, de mâncare, de mișcare. Muzica are tehnici și scale. Iubirea are fidelitate, răbdare, jertfă. Fără rânduială, energia se risipește și viața se destramă.

Postul nu este o pedeapsă — este o eliberare de tirania poftelor și a comodităților. Rugăciunea nu este o obligație birocratică — este respirația sufletului, fără de care sufletul se sufocă lent. Spovedania nu este o umilintă — este vindecarea cea mai profundă pe care o cunoaște omul: să spui adevărul despre tine însuși, în fața lui Dumnezeu, și să auzi cuvintele: „Fii iertat!”. Liturghia nu este o datorie — este sărbătoarea comunității cu Hristos Cel viu.

Cel care nu a trăit niciodată aceste practici vede doar constrângerile. Cel care le-a trăit cu inimă deschisă descoperă că ele sunt ușa spre o bucurie pe care lumea nu o poate da și pe care nimic nu o poate lua. Nu sunt lanțuri. Sunt aripi.

Regulile Bisericii nu iau bucuria — o curățesc. Nu îngrădesc viața — o ridică spre ceea ce ea poate fi cu adevărat.

♦ **Căci dragostea de Dumnezeu aceasta este: Să păzim poruncile Lui; și poruncile Lui nu sunt grele. Pentru că oricine este născut din Dumnezeu biruiește lumea, și aceasta este biruința care a biruit lumea: credința noastră**

1 IOAN 5, 3-4

OBIECȚIA 8 *Nu înțeleg slujba. Mi se pare prea grea.*

Este perfect normal să nu înțelegi Liturghia dintr-odată. Nicio limbă străină nu se învață într-o oră. Nicio melodie complexă nu se înțelege la prima ascultare. Nicio iubire adevărată nu se epuizează în prima întâlnire. Liturghia este cea mai bogată, mai adâncă și mai veche rugăciune a omenirii — și de aceea cere timp, răbdare și întoarcere repetată.

Liturghia nu este un spectacol la care asistăm ca spectatori, pe care îl înțelegem sau nu îl înțelegem și plecăm acasă. Este o participare — chiar dacă la început participăm mai mult cu prezența trupului și cu puțin din inimă. Și aceasta este suficient pentru început. Treptat, cuvintele devin familiare. Gesturile capătă sens. Momentele de tăcere adâncesc bucuria întâlnirii cu El.

Și omul descoperă că Liturgia nu este o slujbă „de demult”, ci că ea adună în ea toată viața lui de acum: mulțumirea lui, durerea lui, conștiința propriului eșec, nădejdea lui, moartea lui, învierea.

Nu trebuie să înțelegi tot ca să începi. Trebuie să vii și să rămâi. Înțelegerea vine pe drum — nu înainte de drum. Și cei care rămân descoperă, mai devreme sau mai târziu, că Liturgia nu mai este ceva „de înțeles”, ci ceva fără de care nu mai pot trăi.

Nu trebuie să înțelegi Liturgia ca să o trăiești. Trebuie să o trăiești ca să ajungi să o înțelegi — și să nu mai poți trăi fără ea.

♦ *Liturgia este cerul pe pământ — acolo unde se află tronul lui Dumnezeu, unde îngerii slujesc împreună cu oamenii.*

SFÂNTUL IOAN GURĂ DE AUR

OBIECȚIA 9 *Toate religiile spun cam același lucru.*

La suprafață, religiile par asemănătoare — vorbesc despre rugăciune, despre morală, despre căutarea sensului, despre o putere mai mare decât omul. Dar creștinismul are un centru absolut unic, care îl deosebește de orice altă religie din istoria omenirii: Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Care S-a făcut Om, a trăit printre noi, a murit pe cruce și a înviat din morți. Pe scurt, Ortodoxia nu e o religie printre altele, ci e un mod de viață.

Toate celelalte religii propun căi prin care omul se ridică spre Dumnezeu — prin meditație, prin purificare, prin cunoaștere, prin fapte bune. Creștinismul spune ceva radical diferit: **Dumnezeu S-a coborât la om**. Nu noi L-am căutat și L-am găsit — El ne-a căutat și S-a dat pe Sine. Nu noi am urcat la El — El a coborât la noi, S-a făcut ca unul dintre noi, a murit cu trupul pe Cruce pentru „noi oamenii și a noastră mântuire”, după cum mărturisim în Crez, și a înviat.

Și mai mult: Hristos nu oferă o învățătură sau un set de principii morale. Se oferă pe Sine însuși — Trupul Lui, Sângele Lui, viața Lui — prin Tainele Bisericii. Aceasta nu există în nicio altă religie din lume. De aceea a spune că „toate religiile spun același lucru” înseamnă a nu fi auzit, cu adevărat, ce spune creștinismul.

Creștinismul nu este o variantă printre altele. Este locul în care Dumnezeu Însuși a intrat în istorie — și continuă să fie prezent, viu, în Biserică.

♦ *Eu sunt Calea, Adevărul și Viața. Nimeni nu vine la Tatăl Meu decât prin Mine.*

IOAN 14, 6

OBIECȚIA 10 *Biserica este depășită. Lumea s-a schimbat.*

Lumea s-a schimbat, într-adevăr, mai repede ca niciodată. Tehnologia a transformat modul în care comunicăm, muncim, ne informăm și petrecem timpul. Dar există lucruri pe care nicio tehnologie nu le-a schimbat și nu le va schimba: inima omului și întrebările ei fundamentale. Cine sunt eu? De ce sufăr? Cum să iubesc cu adevărat? Ce se întâmplă după moarte? Unde găsesc sens când totul se prăbușește?

Tocmai aceste întrebări — la care internetul, știința și prosperitatea nu au răspuns — sunt cele la care Biserica răspunde de două mii de ani, cu aceeași claritate, cu aceeași nădejde. Nu pentru că este rigidă, ci pentru că Hristos — pe Care Îl aduce — este același ieri, azi și în veci. El nu devine „depășit” pentru că lumea se schimbă. El este mereu contemporan, pentru că se adresează adâncului omului care rămâne același în orice epocă.

Mai mult: tocmai în lumea de azi, mai agitată, mai singuratică și mai dezorientată ca niciodată, Biserica oferă ceea ce nu mai există nicăieri: comunitate reală, tăcere, sens, iertare, nădejde dincolo de moarte. Nu tot ce este nou vindecă. Nu tot ce este vechi este mort.

Lumea se schimbă. Inima omului — nu. Și Hristos, Care se adresează inimii omului, nu va fi niciodată depășit.

♦ **Iisus Hristos, ieri și azi și în veci, este Același. — Inima noastră este neliniștită până nu se odihnește în Tine, Doamne.**

EVREI 13, 8 | FERICITUL AUGUSTIN, CONFEESIUNI

OBIECȚIA 11 *Nu simt nimic când merg la biserică.*

Nu orice lucru adevărat se simte imediat — și nu orice lucru care se simte intens este adevărat. Credința nu este, în esența ei, o emoție. Este o relație. Iar ca în orice relație adevărată, sunt momente de căldură și de bucurie, dar și momente de impas, de oboseală, de tăcere. Amândouă fac parte din viața duhovnicească normală.

Sfinții care au mers cel mai departe cu Dumnezeu au scris despre perioade lungi în care nu simțeau nimic, în care rugăciunea părea să fie în van, în care biserica le părea un loc rece și străin. Și totuși au rămas. Și în acea rămânere fidelă, fără fior și fără lacrimi, s-a construit ceva mai adânc decât orice emoție: o relație solidă, necondiționată, o credință care nu depinde starea de moment.

Pământul pare mort înainte să încolțească sămânța. Rana se vindecă fără să simțim în fiecare clipă procesul vindecării. Hristos lucrează adesea tăcut, în adânc, fără spectacol. Cel care vine la Liturghie regulat — chiar și fără emoție, chiar și fără înțelegere deplină, chiar și cu mintea împrăștiată — construiește ceva ce cel care vine numai când „simte” nu poate construi: o viață duhovnicească reală, profundă și durabilă.

În viața cu Dumnezeu, statornicia valorează mai mult decât intensitatea. Vino și când nu simți nimic — tocmai atunci s-ar putea să se lucreze cel mai mult în tine.

✦ *Cel care rabdă în rugăciune și în necaz, acela va vedea bucuria; iar cel care fuge de osteneală fuge de mântuire.*

SFÂNTUL ISAAC SIRUL

Atunci, la ce ne mai trebuie

Biserica?

- 1 Nu ne putem boteza singuri — Botezul este nașterea noastră în Hristos, săvârșită de Biserică.
- 2 Nu ne putem ierta singuri — iertarea vine prin Spovedanie, prin preotul care o mijlocește.
- 3 Nu ne putem da singuri Trupul și Sângele lui Hristos — Euharistia se primește în Biserică.
- 4 Nu ne putem naște singuri în Împărăție — avem nevoie de comunitatea celor care merg împreună.
- 5 Nu ne putem vindeca singuri de mândrie, de singurătate și de moarte — Hristos vindecă în Biserică.

*Dacă nu veți mânca Trupul Fiului Omului și nu veți bea Sângele Lui,
nu veți avea viață în voi.*

Biserica este locul unde această viață ni se dăruiește. Nu există altul.

*Poate că ai întrebări la care nu ai primit răspuns.
Poate că ai fost rănit sau dezamăgit de oameni din Biserică.
Poate că nu ai mai intrat de mult timp într-o biserică.
Poate că nu știi nici măcar ce cauți — dar simți că lipsește ceva.
Toate acestea sunt motive să vii — nu să rămâi departe.*

Uneori întoarcerea începe foarte simplu:
*cu o ușă deschisă,
cu o lumânare aprinsă pentru cineva drag,
cu o rugăciune spusă în taină, fără cuvinte frumoase,
cu o Liturgie la care rămâi până la capăt — prima dată de mulți ani.*

*Vino. Ascultă. Rămâi puțin.
Dumnezeu lucrează mai profund decât simțim noi —
și răbdarea Lui nu se epuizează.*

Biserica nu este locul celor fără întrebări și fără răni.
Este locul celor care nu vor să rămână singuri cu ele.
◆ Sufletul nu se vindecă singur ◆

BISERICA ORTODOXĂ · CREDINȚĂ · TRADIȚIE · VIAȚĂ